

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCYJ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Ceny prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 50 fen., kwartalnie 10 mk. 50 fen. za od-
szenie do domu dopłaca się 50 fenigów miesięcznie
Cena pojedynczego numeru 20 fenigów.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecz-
nych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petitowy jednoszpaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na
II i III kol. 75 fenigów, na IV kol. 50 fenigów.
Ogłoszenia drobne po 15 fenigów, za wyraz.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Panny Marji Nr. 38
Telefon Nr. 50. Skrzynka pocztowa № 25.

3-cia POLSKA LOTERJA klasowa Na Inwalidów Wojennych

Warszawa, Trębacka 2.

Na 32,000 losów 16,000 i 1 premja wygrywają razem

3 miliony 516 tysięcy 250 marek.

NAJWIĘKSZA WYGRANA 300,000 mk.

Cena losu w każdej klasie 28 marek,

$\frac{1}{2}$ losu 14 mk., $\frac{1}{4}$ losu 7 mk., $\frac{1}{8}$ losu 3 mk. 50 fen.

==== Ciągnięcie pierwszej klasy 30 i 31 grudnia 1918 r. ====

Losy są do odebrania.

Loterja przejęta została na własność przez ministerstwo wojskowe.

6405—

Odezwa do włoścjan.

Od dłuższego już czasu toczą się we wschodniej Galicji krwawe walki z bandami ukraińskimi, które szerzą mord i pożogę wśród ludności polskiej, zamieszkałej na ziemiach na wschód od Sanu. Wobec utrudnionej akcji nielicznych oddziałów wojska polskiego, włościanie polacy ze wschodniej Galicji wydali odezwę do braci włoścjan wszystkich ziem polskich, treści następującej:

Bracia!

Na ziemiach polskich od Sanu po Zbrucz gorzel płoną wsie polskie, marnieją cały nasz dobytek.

Płyną strumienie polskiej krwi chłopskiej, bandy ukraińskie grabią i mordują nas, wyrzynają nasze żony i dzieci, znęcając się nad niemi bezczynie.

Setki nas chłopów polskich na wschodzie, krew z krwi i kość z kości waszej, już zginęło pod nosem hajdamackich morderców. Z wielkich kwitnących wsi polskich pod samym Lwowem, jak Sokolniki, Bilka szlachecka, Bilka królewska, Winicki i innych, dziś tylko zgłiszczą i popioły.

Ukraińcy podnoszą rękę świętokradczą na życie naszych księży, mordują brutalnie nauzcycieli i wójtów polaków, zabijają jak niecne herody nawet dzieci niewinne, odrywając je od piersi matek... i wiecie bracia włościanie „dlaczego?..” oto dlatego, że my, przeszło milion chłopów polskich, osiadłych tu na wschodzie od działa przadziada, nie chcemy się wyrzec naszej polskiej mowy, naszego obywatelstwa polskiego, dlatego, że my chłopci polscy nie chcemy być ukraińcami, nie chcemy być zarajcami naszej matki Polski, dlatego, że my przeszło milion chłopów polskich tak jak się urodziłyśmy polakami, tak też polakami chcemy być i pozostać!

Wszak my chłopci polscy żyjemy już od sześciu wieków tutaj na Wschodzie i Bóg nam świadkiem, że nigdy nie zakłócaliśmy spokoju ludu ruskiego i żadnej nie mamy na sumieniu wobec rusinów krzywdy.

A przecież myśmy do zasłaniaeli tę ziemię polskimi pierściami przed rajcami Tatarów, i innych wro-

gów, myśmy ją użyźniali naszym potem i pracą i kulturą naszą doprowadzili do wspaniałego rozkwitu i dlategoż zdobył sobie lud polski na ziemi tej tak silne i święte prawa, że mu ich zaprzeczyć nie zdoła żadna na świecie siła.

I oto teraz, kiedy ta, tak zwana „Ruś”—od krwi naszej „czerwona”—znów ma powrócić do Polskiej Korony, rzucili się na nas zleniacka bandy hajdamackie uzbrojone w pruskie i austriackie karabiny, aby nam wydrzeć przemocą to, cośmy krwią i potem przez długie wieki nabyli, aby nas wygnać jak psów z rodzinnych chat i pozabawić całego mienia; a kiedy my, jak to na prawych chłopów polaków przystało, twardo stoimy przy naszych świętych prawach, to nas grabią, palą i mordują.

Leżąc nie doczekanie ukraińskich zbrojów i morderców, aby chłop polski nikożemnie rzucił ziemię ojców i jak tchórz poza San uciekał!

To teżochoc płoną krwawa pożoga wsie nasze, ochociaż jako skarga straszna w niebo się wzbija lament żon naszych i jak mordowanych dzieci polskich, to my chłopci polscy nie opuszcimy rodzinnego zagonu i chyba po trupie ostatniego z nas dziać ukraińska swój cel osiągnie.

I już od kilku tygodni uderza w nas krwawa nawałnica hajdamackich katów, już od kilku tygodni płynie strumieniami krew chłopca polskiego w obronie naszej ziemi, naszych kościelców, szkół i domów, naszej świętej polskiej sprawy i zaiste my chłopci polscy na Wschodzie sami daliśmy sobie radę z gwałtem Ukraińców, gdyby nas oni nie byli przy pomocy Prusaków i zdradzieckiej Austrii zaskoczyli tak podstępnie i tak zleniacka.

Dlatego też odzywamy się do Was Bracia włościanie na wszystkich ziemiach polskich: „ratujcie, dajcie pomoc, bo zginiemy!”

Chłopci polscy! — my bracia wasi na Wschodzie, oddani bezbronni na pastwę ukraińskich morderców, zaklinamy Was wszystkich na oświecony honor chłopca Polaka, zaklinamy Was na łzy, jak i krew mordowanych żon i dzieci naszych, zaklinamy Was na samego Boga żywego i na imię Marii Królowej Korony Polskiej — nie

pozwolicie nam marnie ginąć, popiełszajcie z skuteczną pomocą!”

Niech z każdej wsi, niech z każdej zagrody polskiej, kże młodsi i zdrowsi, chwyci za broń i śpieszy z orężem w rękę na płonące w krwi i pożodze Kresy Ojczyzny!

Nie zwlekaj chłopie polski, ani dnia, ani godziny, bo te nasza wspólna, to chłopka, święta ogólnopolska sprawa.

Więc kto żyw, kto prawy chłop i Polak z bronią w rękę na Wschód! Dajcie nam pomoc — a z Wami Bóg! Czekamy Was! Chłopci polscy we wschodniej Galicji.

Wzwanie włoścjan galicyjskich powinno się odbić szerokim echem po ziemiach całej Polski.

Młodzież polska, która wyruszyła na odsiecz Lwowa, ponosi bolesne straty. W ostatnich dniach poległ od ruskiej kuli s. p. kapitan Wilhelm Stark, bohaterски zdobywca Wólki i Zamarstynowa.

Włoścjanie, milujący szczerze swą Ojczyznę, nie powinni pozwolić na to, aby dzikie hordy hajdamaków znęcały się nad spokojną ludnością i naszą bohaterską młodzieżą.

Na Spizu i na Orawie.

Do Warszawy przybył ks. Ferdynand Machay, delegat ze Spizu i Orawy do rządu polskiego. Ks. Machay przybył tutaj, aby zyskać poparcie polskich czynników rządowych dla polskiej akcji barodowej przedsięwziętej w ośrodku Orawy, zamieszkałej przez ludność polską.

Od ks. Machaya otrzymaliśmy garść informacji źródłowych o tych kolejach, jakimi potoczyło się ostatnio życie polskie na pograniczu dawnej Rzeczypospolitej, w swych punktach kresowych zarówno na Spizu jak i na Orawie, zaludnionej przez polaków zwartą masę.

Przedewszystkiem więc, jak stwierdza ks. Machay, na Spizu dotychczas żadne zmiany nie uwydatniły się jaskrawiej. Pozostały tam na stanowisku dawne urzędy węgierskie w kształcie niezmiennym.

Ludność polska Orawy i Spizu, mimo, że przez długie lat szeregi pozabawiona była aż do ostatnich dni

szkół polskich i zmuszona była dziećci swe posyłać do szkół węgierskich, mimo, że wskutek braku księży polskich w kościołach wysłuchać musiała słowackich kazań wyłącznie, ludność ta, pomimo wszystko, poczucia narodowego nie zatraciła.

Na Orawie, która posiada 24 gminy czyste polskie, liczące około 40 000 mieszkańców, w dniu 6 z. m. utworzyła się polska rada narodowa, z siedzibą w Jablonce, która się oświadczyła odrazu za przyłączeniem do Polski.

W skład rady narodowej polskiej, w liczbie 60 wchodzi wystąpiły wszystkich 24 polskich gmin orawskich, a czoło rady stanowią: p. Jan Piękarczyk, kupiec miejscowy — jako przewodniczący; ks. Eugeniusz Sikora jako — zastępca przewodniczącego, oraz p. Ignacy Suwada, stolarz — jako sekretarz.

Słowacka rada narodowa odnosi się zyczliwie do zamierzeń i przedsięwzięć polskiej rady narodowej.

Ponieważ w Jablonce oraz w innych miejscowościach Orawy w początku listopada wybuchły rozruchy które się rozpoczęły od awantur antyzydowskich, a urzędnicy węgierscy i węgierskie posterunki wojskowe upuściły całą tę okolicę, polska rada narodowa zmuszona była udać się o pomoc do polskich władz wojskowych w sąsiedniej Galicji. Przybycie polskiego oddziału wojskowego w dniu 6 z. m. do Jablonki, ludność polska Orawy powitała z niekłamany entuzjazmem.

Polski oddział wojskowy na Orawie, który podlega komendzie pułk. Galicy w Nowym Targu, połączonym z Orawą komunikacją telegraficzną, obsadził już obecnie posterunkami swemi wszystkie miejscowości polskie na Orawie.

Nota polska do rządu Ukrainy.

Jak doniosły w swoim czasie depesze—poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Ukrainy złożył dnia 3 grudnia przedstawicielowi Rzeczypospolitej Polskiej w Wiedniu notę protestu przeciw operacjom polskim w Galicji Wschodniej i na Wołyniu.

W odpowiedzi na tę notę, przedstawiciel Rządu Polskiego w Wiedniu złożył postwoi ukraińskiemu notę następującą:

„Podaję do wiadomości Rządu notę Waszej Eksceleencji z dnia 3-go b. m.

Mam zaszczyt w imieniu i z polecenia mojego rządu oświadczyć co następuje:

Rząd polski podziela wyrażone w wspomnianej notce chęci utrzymania pokoju i zgody. Nie mniej jednak ostatnie wypadki zwłaszcza zaś rozbieżności monarchji Austriacko-Węgierskiej, które pociągnęło za sobą ewakuację wojsk austriacko-węgierskich z terytorjum Polski, postawiły Rząd Polski przed koniecznością podjęcia niezbędnych środków dla zabezpieczenia ładu i porządku na terytorjach, położonych na wschód od Bugu i na Wołyniu. Dla tego też interwencja zbrojna wojsk polskich nosiła wyłącznie charakter odgródnienia się od uzbrojonych band, zagrażających życiu ludności polskiej tego te-

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem podajemy do wiadomości, że wyłączone prawo pokazów w Częstochowie 3-gi naszego obrotu sepii 1918/19 r. p. t.

„SEZONOWA MIŁOŚĆ...”

Dramat w 5-ciu aktach z życia wielkiego artysty. Scenariusza p. **Marji Szczechkowskiej**

z **Kaz. Junosza-Stepowskim, Haliną Brucówną i Marją Brydzińską** w rolach głównych

powierzyliśmy Kino-Teatrowi „ODEON”

O dniu rozpoczęcia pokazów nastąpią oddzielne zawiadomienia.

Wytwórnia „SFINKS” Warszawa.

rytorjum, oraz pogranicznych terytoriów polskich. Zwracam przytem uwagę Pana na fakt, że interwencja ta została podjęta [z wiedzą i zgodą miejscowych władz ukraińskich. Owe zarządzenia wojskowe nie mogą zatem przesądzać sprawy ustalenia granic, którą rząd polski pragnie rozwiązać w momencie kongresu pokojowego.

Rząd Polski pragnąc dziś i nadal utrzymania pokoju, z przykrością widzi się zmuszonym do stanowczego zastrzeżenia się co do dostępu noty o Głomaczu i uważa wszelką dyskusję w tej sprawie za wykluczoną”.

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

Wilson w Watykanie.

Według depeszy z Lugano, poselstwo amerykańskie w Rzymie zawiadomiło Watykan, iż prezydent Wilson w dniu 23-im b. m. złoży wizytę papieżowi i sekretarzowi stanu kardynałowi Gaspari.

Udział Włoch w interwencji koalicji.

Według dziennika włoskiego, „Secolo”, flota włoska wyruszyła do Marsylii, celem przyspieszenia transportu wojsk sprzymierzonych do Odessy. Rzymska „Tribuna” donosi, że udział Włoch w wyprawie wojennej przeciw Rosji wyniesie będzie 200 tysięcy żołnierzy.

Konfiskata majątku Wilhelma II-go.

Der Morgen donosi z Berlina: Rząd pruski zarządził tymczasową konfiskatę prywatnego majątku Wilhelma II-go.

Ks. Ruprecht-rabusiem.

Paryż.—Komisja ministerjalna pada obecnie sprawę 83 skrzyń, zawierających zabytki sztuki, a zajętych przez wojsko francuskie w odzyskanym obszarze.

Skrzyenie to przewieziono do ministerjum sprawiedliwości i stwierdzono, że wszystkie adresowane były na imię bawarskiego następcy tronu Ruprechta.

Koronowany ten rabus przystąpił sobie w ten sposób powiększenie swych zbiorów sztuki w Monachium.

160 miliardów marek.

London.—Według Daily Mails, Lloyd George ma ogłosić, że Anglja i jej kolonie żądają od Niemiec zwrotu strat w sumie 160 miliardów mk.

Pretensje Paryża.

Dzienniki tutejsze dowiadują się ze Szwajcarii, że miasto Paryż zgłosiło pretensje 12 miliardów franków, które Niemcy będą musiały zapłacić jako odszkodowanie za ostrzelanie Paryża z dział dalekonośnych i przez lotników niemieckich.

Niemcy w Pradze.

Dzienniki tutejsze donoszą z Pragi: Ludność Pragi gwałtownie występuje przeciw elementom niemieckim. W Pradze sawieszono kilka pism niemieckich, a między nimi i „Bohemia”. Aresztowano 40 osób, przeważnie wybitnych działaczy niemieckich w Czechach. Kilkudziesięciu żołnierzy niemieckich przeprowadziło re-

wizję w niemieckim „Domu Ludowym”, z którego zabrano liczne dokumenty. Rektor uniwersytetu niemieckiego w Pradze zwrócił się do studentów niemieckich z wezwaniem, aby unikali wszelkich prowokacji, oraz wysłał do prezydenta ministrów dra Kramarza list z prośbą, aby wziął pod swoją osobistą opiekę niemieckich mieszkańców Pragi.

Sejm bawarski.

Rząd bawarski wyznaczył wybory do nowego sejmu bawarskiego na niedzielę 13 stycznia. Prawo wyborcze przysługuje wszystkim obywatelom bawarskim obojczy płci, którzy w dniu wyborów ukończyli 20 lat. Bierne prawo wyborcze przysługuje dopiero po ukończeniu 25 lat życia.

Karjera dyktatora Bawarii.

Kiedy Reinhardt założył przed 18 laty pierwszy kabaret w Berlinie pod nazwą „Schal und Rauch”, obecny dyktator bawarski Kurt Eisner (który pochodzi z Królestwa i nazywa się Salomon Kusmanowski) występował sam jako „conferencier” i cieszył się zasłużonym powodzeniem.

Posiada on wielki temperament satyryczny.

Austrjacy dowódcy — złodziejami milionów.

Na posiedzeniu austrjackiej Rady Stanu omawiano wniosek w sprawie przeprowadzenia śledztwa co do skandalicznego zachowania się wyższych dowódców wojskowych na froncie włoskim. Austrjacy wodzowie starali się tylko o uratowanie własnych bagaży, kradnąc i pozostawiając na łasce losu milionowe wartości. Rada Stanu utworzy w tym celu — jak donosi „Abend” — specjalny wydział śledczy.

Straty wojenne Austrji.

Wedle urzędowych dokumentów austrjackich, straty armji austro-węgierskiej wynoszą od 1 sierpnia 1914 do 1 maja 1918 r. ogółem 4,000,000 zabitych i rannych. W tej liczbie znajduje się 800,000 żołnierzy, 17,000 oficerów, którzy polegli na polu walki. Reszta t. j. 3,200,000 to żołnierze ranni, albo zmarli w szpitalach.

Amerykańska armja okupacyjna.

Z Waszyngtonu donoszą: General Maroch oświadczył, że niezbędnym jest żądanie uchwalenia nowej rekrutacji, a to z tego powodu, że armja okupacyjna będzie musiała pozostać na obcych obszarach prawdopodobnie jeszcze dłuższy czas, a istniejące obecnie ustawy nakazują zwolnienie armji dotąd pełniącej służbę w cztery miesiące po zawarciu pokoju. Armję tę trzeba będzie przeto zastąpić nowymi siłami.

Zamach Liebknechta.

„Der Abend” donosi z Berlina: Zwolennicy Liebknechta usiłowali wczoraj pod jego osobistym dowództwem wykonać zamach na prezydium policji, chcąc w ten sposób zdobyć broń dla czerwonej gwardji. Zamach się nie udał.

Złoto niemieckie w drodze do Paryża.

Berlin.—Niemiecka komisja zawieszenia broni donosi do pism berlińskich: Stosownie do 19 punktu warunków zawieszenia broni, według

których złoto wypłacone Niemcom przez Rosję albo Rumunję ma być zwrócone do rąk koalicji — złota, otrzymanego z Rosji, nie zwrócono, jak podawały pisma berlińskie, rządowi bolszewickiemu w Moskwie, lecz wysłano je do Francji. 93,636 kilogramów czystego złota, wartości 348 milionów marek, jest w drodze do Paryża.

Strasburg stracony dla Niemiec.

„Koalicyjne Ztg.” pisze: Nazwa Strasburga stała się wyrazem rozpaczki, który prerażalnie rozlega się po całym Niemczech. Strasburg jest stracony dla Niemiec. Nic nie świadczy o naszym penitencjonalnym, jak ta strata. Nie oddawajmy się iluzjom. W całej Alzacji ujawnia się nienawiść do Niemiec z siłą huraganu.

25,000 robotników wiedeńskich bez pracy.

Z powodu katastrofalnego braku węgla w Wiedniu wiele przedsiębiorstw zatrzymało pracę. Według wykazu urzędu państwowego dotychczas jest w Wiedniu bez zajęcia 25,000 robotników t. j. 6 — 10 proc. ogólnego stanu robotników.

Rzeź ormian na Kaukazie.

Z Berlina telegrafują: „Vorwaerts” donosi: Wojska tureckie opuszczają Kaukaz, urządzili pogrom Ormian, zwłaszcza w miastach Baku, Teri i w Ardaganie. Liczba ofiar ma sięgać kilkudziesięciu tysięcy. Prawie cała ludność ormiańska we wspomnianych miastach została wytopiona. Tatarzy oświadczyli, że otrzymali od Turków pozwolenie grabienia domów ormiańskich przez trzy dni.

Strasliwy odwet.

Berlin.—„Vorwaerts” podaje następującą wiadomość z Rosji.

„Na południu toczą się zaciekłe i krwawe walki. Setki bolszewików wywieziano; na ulicach widać liczne trupy powieszonych. Komendant miasta w Krasnowie ogłasza rozkaz telegraficzny Denekina, aby wieszac każdego dziesiątego z pojmanych bolszewików. W innych miejscowościach odbywa się wieszanie masowo”.

Zniwo odwetu jest okropne. Kilka miesięcy czytaliśmy, jak „sowiety Lenina i Trockiego masowo tysiącami rozstrzeliwali burżuazję i swoich rywalów socjal demokratów i socjal rewolucjonistów. Dziś w wojnie ołowianej zgina dziesiątki tysięcy władców obecnej Rosji.

Strasny obraz.

Upanstwo w Rosji.

London.—„Justice” podaje z urzędowego dziennika bolszewickiego „Izwiestja” rozporządzenie władz bolszewickich we Włodzimierzu, w sprawie socjalizacji kobiet:

Komisariat ludowy poręcza każdej dziewczynie od 18-go roku życia nietykalność jej osoby. Obrzydliwa lub pogwałcenia jej karane będą z całą surowością prawa więzieniem do 20 lat.

Każda dziewczyna 18 letnia staje się własnością państwa. O ile nie wyjdzie za mąż, obowiązana jest bezwarunkowo zgłosić się w biurze dla wolnej miłości, gdzie otrzyma zezwolenie na wybranie sobie męża w wie-

ku pomiędzy 19 a 50 rokiem życia. Wybrany przez nią, mąż nie potrzebuje oświadczyć swej zgody, nie wolno mu jednak sprzeciwić się.

Mężczyznom wolno wybrać sobie żonę z pośród kobiet powyżej 18 lat życia, a znajdujących się w spisie urzędowym i pojąć ją za żonę nawet wbrew jej woli. Dzieci pochodzące z takiego małżeństwa są własnością państwa. Wedle dalszych wiadomości, podobne ustawy o socjalizacji kobiet weszły już w życie w różnych miejscowościach w sowieckiej Rosji.

Sprawa kosztów wojennych.

„Daily News” donoszą z Nowego Jorku, że Lansing oświadczył w poniedziałek w komisji na odnośną zapytania kilku senatorów, że Ameryka nie zgodzi się pod żadnym warunkiem na zmuszenie nieprzyjaciela do zapłacenia kosztów wojennych.

Wilson takiej polityki popierać nie będzie.

Otwarcie uniwersytetu lubelskiego.

Ognedaj Lublin obchodził uroczystość — otwarcie uniwersytetu, którą odbyto tymczasem w ramach jaknajszczęśliwszych, natychmiast przystępując do pracy.

O godz. 10 zrana J. E. ks. biskup Fulman odprawił nabożeństwo na intencję otwierającej się podwoje uczelni. Następnie — w podniosłym przemówieniu wskazywał na wielkie zadanie nowej placówki kulturalnej i wyraził swe głębokie przekonanie, że tak jak episkopat polski, tak też i wszystko, co jest najzrowsze, najlepsze i najszlachetniejsze w naszym społeczeństwie, energicznie popiera i podtrzymywane będzie nowy uniwersytet.

W wielkiej auli uniwersyteckiej wobec J. E. ks. biskupa Fulmana, gremjum profesorskiego, zaproszonych gości i młodzieży uniwersyteckiej J. M. rektor ks. prałat Kadalśwski wygłosił przemówienie, wskazując, z powołaniem się na historję i statystykę, że otwierany uniwersytet jest placówką która ma się stać być powołana do życia; podniosła wielką zasługę obywatelską pp. Karola Jaroszyńskiego i Franciszka Skępskiego, którzy hojną swą ofiarą umożliwili jej założenie. Wskazał zadania, charakter i organizację; do wzięcia, wymiecił skład senatu, profesorów i ilość zapisów studentów.

J. E. ks. biskup Fulman — w serdecznych słowach złożył uniwersytetowi życzenia w imieniu episkopatu polskiego. Następnie odczytano depesze, otrzymane przez rektora od Naczelnika państwa, oraz od założycieli, którzy mimo najszczerzej chęci przybyć na uroczystość nie mogli.

Depesza od Naczelnika państwa Piłsudskiego brzmiała następująco:

„Z największą radością wiadom otwarcie czwartego polskiego uniwersytetu i życząc z całego serca, aby nowe ognisko kultury narodowej pło-

nę ku pożytkowi i chwale drogiej naszej Ojczyzny."

W odpowiedzi na to wystano do naczelnika Piłsudskiego depeszę następującą:

"Jesteśmy ci, Naczelniku, państwa, niewymownie wdzięczni za nadane życzenia. Nowy uniwersytet wyteży wszystkie swe sily, aby, jak Ty i my, wszyscy pragniemy, stał się potężnym ogniskiem kultury narodowej; dla tego pielęgnować będzie najwyższe dla serca polskiego ideały, które przyświecały naszym praocjom, pracować będzie dla chwały imienia polskiego, dla nauki polskiej, dla oświecenia, podniesienia i uszczęśliwienia wszystkich dzieci umiłowanej Ojczyzny."

Sprawy polskie.

Komunikat Polskiego Sztabu Generalnego.

Warszawa, 10 grudnia. Na północ od Lubaczowa Ukraińcy atakowali Gieszanów, zostali jednak odparci, przyczem oddziały nasze zajęły wieś Nowe Sioło.

Oddział kap. Kozaka, wspierany pogociem pancernym rozbił przeważające sily ukraińskie, które usiłowały wysadzić most kolejowy na rzecce Lisznii. W następstwie tego zajęto wieś Sekale na północny-wschód od Mościsz.

Por. Piaskowski z plutonem ułanów wyparł Ukraińców ze wsi Zarbrze, Chujozie i Szewic, przyczem wziął do niewoli 27 jeńców w tem jednego oficera.

Szef sztabu generalnego. **Polska na kongresie pokojowym.**

Berlin. — Dzienniki berlińskie donoszą z Londynu: Biuro Reutersa dowiaduje się, że sekretarz spraw zagranicznych, Balfour, zawiadomił przedstawiciela Polskiego komitetu narodowego, p. Sebańskiego, iż zdaniem rządu angielskiego Polska musi być reprezentowana na kongresie pokojowym, gdy przyjdzie na porządek dzienny omawianie sprawy polskiej.

Ukraińcy szykują się do nowej walki o Lwów.

"Reichspost" donosi z Tarnopola: Przed kilku dniami przybyło tysiąc kozaków ukraińskich z Ukrainy rosyjskiej do Tarnopola. Kozacy wojebli zostali natychmiast do armii ukraińskiej. Armia ukraińska w Galicji wschodniej otrzymuje bezustannie pomocy z Ukrainy rosyjskiej. Z frontów tych, wynikałoby, że Ukraińcy przygotowują się do nowej walki o Lwów.

Jak wiadomo, "Reichspost" jest organem ukraińskim i stale występuje przeciwko Polakom.

Wojsko koalicji w Stanisławowie.

Lwów. — Gazeta wieczorna donosi: Od osoby, która przybyła z okolic Stanisławowa, dowiadujemy się iż d. 2 b. m. Stanisławów osadziły wojska koalicji. Marsz kontyngentów wojskowych koalicyjnych, przeznaczonych do uporządkowania stosunków w Galicji wachodniej, postępuje stale, choć powoli. Czas trwania pochodu jest jednakże dlatego niezbyt szybki, że ekspedycja ta wojskowa za przybyciem do danej miejscowości ustanawia przedewszystkiem nowe władze miejscowe, a stwierdziwszy po upływie kilku dni sprawność ich funkcjonowania i upewniwszy się, że administracja będzie prawidłowa, rusza następnie dalej w głąb kraju.

Ruch bolszewicki na Kujawach.

Na folwarkach rozszerza się tam w sposób zastraszający ruch na tle bolszewickim: Majątki: Więctawice, Unisławice, Bogusławice, Barzchowo, Dobrelewiecie opanovała służba dworska. Żądano wypisania po 300 marek dodatku za rok ubiegły wstecz. Cała organizacja majątków wpadła w ręce służby dworskiej; właścicielom nie wolno użytkować koni i maszyn, cały udój zabiera służba, która też wymiata zboże.

Wojska bolszewickie pod Mińskiem.

Komunikat rosyjski z dn. 8 grudnia opiewa:

Front zachodni: W kierunku na Miąsk oddziały nasze zajęły stację Wigienstejską w odwołaniu 30 wiorst od Mińska.

Zydowski korpus posiłkowy dla Galicji.

Na zgromadzeniu żydowskim w Schewingen: postanowiono utworzyć zydowski korpus posiłkowy dla Galicji i Poznańskiego.

Zjazd niemiecki w Poznaniu.

Berlin. — Jak donosi "Der Tag", dnia 12 bm. odbędzie się w Poznaniu zjazd niemieckich rad ludowych W. Ks. Poznańskiego.

Przedmiotem obrad będzie "nadzwyczajny ucisk niemieczyzny w marszku wschodniej" i niebezpieczeństwo grożące państwu w razie oderwania Poznańskiego obszaru.

Pismo nawołuje Niemców do natychmiastowych represji przeciw uchwalamu sejmiku dzielnicowego polskiego i rzuca się z całym jadem nienawiści przeciw polakom.

Ordynacja wyborcza do sejmików powiatowych.

Urzędowy "Monitor Polski" wydrukował w dziale urzędowym następujący dekret o tymczasowej ordynacji wyborczej do sejmików powiatowych.

Do czasu wydania przez sejm ordynacji wyborczej powiatowej zarządza się, co następuje:

Art. 1. Sejmik powiatowy składa się z delegatów miast i gmin powiatu po 2 ch od każdej gminy. Miasta, mające więcej niż 25,000 mieszkańców, wyłączone zostają niniejszem ze składu powiatowych związków komunalnych.

Art. 2. W gminach wiejskich wybor delegatów do sejmików powiatowych dokonywają rady gminne.

Art. 3. W gminach miejskich delegatów do sejmików powiatowych wybierają członkowie rad miejskich i magistratów w wsolnem posiadzeniu pod przewodnictwem burmistrza.

Art. 4. Na członka sejmiku powiatowego może być wybrany każdy obywatel odpowiedniego kolegium wyborczego, umiejący czytać po polsku.

Art. 5. Wybory są tajne.

Art. 6. Wybory dokonują się wględna większość głosów.

Art. 7. Wszystkie dotychczasowe przepisy o wyborach do sejmików powiatowych na terenach Polski, należących przed wojną do Rosji, z dniem ogłoszenia niniejszego tracą moc obowiązującą.

KRONIKA

— **Msza polowa.** Dziś, w piątek, o godz. 10 rano na placu przed kościołem św. Jakóba odbędzie się Msza polowa i zaprzysiężenie wojska polskiego, stacjonarowanego w Częstochowie.

— **Państwowe Biuro pośrednictwa pracy i opieki społecznej.** Z rozporządzenia polskich władz państwowych, powstaje w naszym mieście Urząd pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami. Kierownikiem Urzędu mianowany został p. Leon Żebrowski, który w tych dniach przybył do Częstochowy. Na stanowisko okręgowego komisarza niesienia pomocy bezrobotnym powołany został p. Idzikowski.

Wiec Stronnictwa Ludowego.

W niedzielę d. 15 grudnia w sali Straży Ogniowej odbędzie się o godz. 1 i pół po poł. Wiec Stronnictwa Ludowego.

— **Wiec Zjednoczonych Stronnictw demokratycznych.** W niedzielę dnia 15 grudnia o godz. 3 po południu odbędzie się w sali Straży Ogniowej (ulica Strażacka nr. 23) wiec urządzony przez Częstochowskie Koło Zjedno-

czenia Stronnictw demokratycznych. Referować będą Franciszek Paschalski (z Warszawy), Antoni Goszałkowski i Stanisław Gawroński. Po programowych przemówieniach dopuszczona będzie dyskusja.

— **Posiedzenie Rady miejskiej.** Jutro w sobotę, dn. 14 b. m., o godzinie 6 ej po południu, odbędzie się posiedzenie Rady miejskiej. Porządek obrad pozostaje z poprzedniego posiedzenia z dodaniem punktu 1-go: Wybór członka i jego zastępcy do głównej Kom. Wyborczej do Sejmiku Ustawodawczego.

— **Zebrańie organizacyjne Związku wojskow.** W niedzielę dnia 15 grudnia r. b. o godz. 2 po poł. odbędzie się w sali Rady Opiękuńczej (ul. Staszycy) zebrańie organizacyjne Związku wojskow, na które o liczne przybycie uprasza Zarząd.

— **Zrzeszenie nauczycieli szkół początkowych.** Zarząd Zrzeszenia Nauczycielstwa polskich szkół początkowych, oddział w Częstochowie, niniejszym zawiadamia, iż zebrańie Nauczycielstwa P. S. P. odbywać się będą stale w sali szkolnej przy ul. Panny Marji Nr. 35 w niedzielę po 1 każdego miesiąca, ewent. 8, gdyby 1 przypadła na niedzielę, o godz. 2 po poł. i w soboty po 15 każdego miesiąca, ewent. 15, gdyby przypadła na sobotę, o godz. 5 po południu.

Pierwsze zebrańie Nauczycielstwa P. S. P. miejscowego Oddziału i Ogniska odbędzie się jut w sobotę, dnia 14 b. m. o godz. 5 po poł. Wobec tego, iż będzie to zebrańie organizacyjne Ogniska Częstochowskiego, na którem uskutecznione zostaną wybory Zarządu, liczny udział członków jest niezbędny.

— **Z kinematografu szkolnego.** W sobotę 14 bm. projektuje się uroczyste otwarcie i poświęcenie sali Kinematografu Szkolnego, a zarazem i pierwsze przedstawienie dla młodzieży szkolnej.

Początek uroczystości o g. 4 po południu.

Wejście na inauguracyjne przedstawienie w sobotę dla młodzieży i niewielkiej liczby osób starszych dla ogólnego udziału będzie w przyszły wtorek specjalny obchód ku czci Jana Matejki, (odczyt przy przeczycach prof. Badowskiego z Warszawy) i sprawowanie z dotychczasowej działalności Komisji Zajęć pozaszkolnych P.M.S.

Przypuszczamy, że sympatyczna sala Komisji Zajęć pozaszkolnych zainteresuje nasę społeczeństwo, którego ofiarami dano się urządzać to miejsce przyszłych rozrywk na ezej młodzieży szkolnej.

— **Na bezdomne dzieci.** W sobotę 14 bm. o g. 4 po poł. w sali "Ogn. Robotniczego" wychowawcy zakładu Tow. Opieki nad bezdomnymi dziećmi odegrają sztukę sceniczną w 3 odsłonach p. t. "Polska już powstała". Oprócz tego na całość programu złożą się śpiewy i deklaracje wykonywane przez zespół wychowank Zakładu frebrowskiego panny Żeliszewskiej.

Dochód z przedstawienia przeznaczony się na gwiazdkę dla bezdomnych dzieci.

Zarząd Towarzystwa zwraca się z gorącą prośbą do ogólnego społeczeństwa o poparcie tego ważnego dzieła.

Odczyt w Stowarzyszeniu „Jedność”.

W niedzielę 15-go grudnia odbędzie się w sali Stowarzyszenia "Jedność" ul. Stradomska Nr. 6 o godz. 5 i pół po poł. odczyt "O Krzyżakach". Wejście po 25 fen.

— **Wiec rzemieślników.** W ubiegłą środę odbył się w sali Ogniska robotniczego wiec rzemieślników, zwołany przez Stowarzyszenie rzemieślniczo-przemysłowe. Prezes Stowarzyszenia p. Szmerdt zagaił wiec, podnosząc jego czysto-rzemieślniczy charakter.

Na przewodniczącego wezwał p. Więcławski, który po patryjotycznym przemówieniu poprosił na asessorów pp. Chmielewskiego i Pietrzykowskiego, na sekretarza p. Nowa-

kowskiego. IPo odczytaniu perzajku obrad p. Kolwas wezwał do organizowania i zrzeszania się zgody wśród rzemieślników, w końcu odczytał deklarację rzemieślników, która streszcza żądania całego narodu protestując uroczyście przeciw obecnemu rządowi. Deklarację przyjęli zgromadzeni jednogłośnie.

Następnie omawiano sprawę wystąpienia delegatów do ministra handlu i przemysłu w celu zorganizowania dostaw dla wojska polskiego i zniesienia przykrego położenia rzemieślników z powodu braku węgla i oświetlenia. Delegaci przedstawili ministrowi memoriał z żadaniami rzemieślników miasta Częstochawy p. Kolwas odczytuje rezolucję z żadaniami jakie delegaci mają przedłożyć ministrowi. Rezolucja została przyjęta jednogłośnie.

Pe ozywionej dyskusji na ten temat prezes Stowarzyszenia, wzywa do protestu wobec wyborów przeciw nieprawidłowemu wyborowi radnych karcji VI do Rady miejskiej przedstawianym przez samowolną Radę robotniczą. Na zapytanie powtórnego przewodniczącego czy zakładają protest przeciwko postępowaniu Rady robotniczej, zebrańi powstali z miejsc protestując jednogłośnie.

P. Kolwas wzywa raz jeszcze do występowania do drużyny Kilińskiego, a przewodniczący kończy wiec okrzykami na cześć Wilsona, Niepodległej Polski i naszych bohaterów.

Śli wiecownicy spuszczali się jeden z zebrańych wszedł na krzesło i jermiaszowym głosem wzywał, aby delegaci starali się najpierw o obłed dla umierających matek i dzieci.

— Kto da więcej? Za zegarek złoty damski, przeznaczony na zakl. św. Ducha, ofiarowano dotychczas 210 mk. A zatem kto da więcej?

— **Wykrycie nowojasnnych składów.** W ub. niedziele wykryli tutejsi funkcjonariusze zamandermii w piwnicach Lipskiego przy ulicy Panny Marji 24, 4 skrytynie zabalek i 6 skrytyn mydła, a w kupa Saray 5 worki maki, z których 4 marekwirowane, a 1 pozostawione właścicielowi.

— **O zniszczeniu Deputacji tywnościowej.** Wskoraj rano tium kobiet natrzymali przed potwitem powoz komisarza rządowego p. Wyczałkowskiego, domagając się zniszczenia Deputacji tywnościowej. Następnie niezadowolono się stosunków aprowizacyjnych kobiet i udaly się pod gmach Deputacji, wygrażając paronielowi urządzeniomu.

Rzecz zaumiana, iż najenergiczniej domagają się zniszczenia Deputacji ubogie sfery społeczeństwa, dierzekomego dobra których postanowione utrzymać nadal dotychczasowy system aprowizacyjny.

— **W sprawie ubezpieczenia od ognia.** Obowiązki taszator ubezpieczeń wzajemnych, budwili od ognia na powiat Częstochowski pełni p. Józef Schmidt.

— **Zmiana właściciela.** Magazyn wyrobów tylniowych p. Romana Pruszkowskiego, za aktem sbrządzonym u referenta Jezewskiego, przeszedł na własność p. Piątkowskiego.

— Odznaczenie członków P. O. W. Ciałowicie Polskiej Organizacji Wojskowej, którzy od powstania organizacji wycwali przy

Marek 2000.

2 tysiące Marek nagrody otrzymi ten, kto wskaże osoby, które w nocy z 5-go na 6-go Grudnia skradły 6 pasów transmisyjnych dostarczą skradzione pasy do browaru K. Szwede.

ZWIĄZEK ZAWOJOWY ROB PRZEMYSŁU MACZNEGO I CUKIERNICZEGO

z wolnej wszystkich robotników piekarskich bez różnicy wyznania do przybycia w piątek dn. 13, b. m. o godz. 2 po poł. do lokalu Związku, Warszawska 8, w celu omówienia bardzo ważnych spraw.

Zarząd.

sztabdarmę, w nagrodę za wierną służbę odznaczani zostaną żelaznymi krzyżami.

Deluze ofiary/na gwiazdkę dla żołnierza polskiego. W dalszym ciągu panie Hertzowa i Hlaskowa zebrały na gwiazdkę dla żołnierza polskiego następujące ofiary:

Klasztor Jasnegórski mk. 50, fabryka zapalek „Lapszyna“ 6 paczek zapalek wartości mk. 180, Jakub Kon mk. 28, rejent Wł. Jeżewski rb. 50, browar K. Szwede mk. 40, Papiernia i Młyn mk. 50, dyrektor Straub mk. 10, bracia Kanczewscy mk. 15, rejent A. Plebanek mk. 60, Tow. Wzajemnego Kredytu rb. 10, Wzajemny Kredyt dla Przemysłu i Handlu mk. 25, „E. J. Borkowski“ mk. 25, A. Austen mk. 5, Kohn i Oderfeld mk. 10.
— **Podziękowanie.**

Dowódca lotnego oddziału kawalerji za naszym pośrednictwem składa podziękowanie za ofiary w naturze i w gotówce na rzecz oddziału kawalerji: p. Szawcjerowi za 1 konia, p. Teletyckiemu za 1 konia, p. Górskiemu z Wadallina za 1 konia i siodło, p. Wereszczyńskiemu z Kościelca za 1000 koron, p. Michalskiemu z Borowna za 2000 koron, hrabiemu Skarbek z Borowna za 2000 koron, księżnej Lubomirskiej za rubli 300, p. Steinhagenowi z Malus za rubli 1000, p. Biernackiemu z Lusławic za 200 rb., od rodziny p. Grzywińskich za marek 100.

Ostatnie wiadomości.
OKRĘTY WOJENNE ANGIELSKIE W GDAŃSKU.
BERLIN. Dnia 6 b. m. przybyły

do portu w Gdańsku dwa małe angielskie krążowniki „Centaur“ i „Coventry“, należące do eskadry angielskiej która 7 b. m. wyjechała z Libawy.

KONFERENCJA POKOJOWA ZACZNIE SIĘ 20 GRUDNIA.
LONDYN. Prasa londyńska donosi, że chociaż ostatecznego terminu konferencji pokojowej jeszcze nie oznaczono, zacznie się ona najpóźniej 20 grudnia.

NIEMCY BŁAGAJĄ KOALICJĘ O POMOC.

LONDYN. Z Berlina donoszą: Ruch rewolucyjny w Berlinie grozi wojną domową. Naród niemiecki błaga koalicję o pomoc prosząc o rozciągnięcie okupacji aż do samego Berlina. Tymczasem zaś koalicja zaznaczyła, że pokój nie będzie podpisany, dopóki w Niemczech nie

powstanie prawdziwy rząd.

Biuro Dzienników, Ogłoszeń A. Otrąbek Kościuszki II.
PISMA krajowe, zagraniczne w prenumeracie są miejscu i z dostawą.
OGŁOSZENIA do pism krajowych i zagranicznych.
KALENDARZE na 1919 r. nadeszły Handlującym znaczny rabat.

LEKARZ-DENTYSTA
Michał Grejniec
ul. Panny Marji № 10.
Wymywanie zębów bez bólu. Piemby
Zęby sztuczne. Korony.
Laboratorium zębów sztucznych.
odcz. od 9-11 3-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.
Organizacja — to nasza siła.

Teatr „PARYSKI“
ul. Panny Marji Nr. 19
Program od srody 11 do soboty 14 grudnia 1918 roku

Muz. Sekstet Artystyczny
pod dyrekcją
p. Czesława Żaka
Słuchacza Konserwatorium Warszawskiego

ANONS: Od Niedzieli 15-go grudnia 1918 roku
Demontrowana będzie wybitna tragedia życiowa w 5-cia wielkich aktach.
„Okrutna Rywalka“
Ze znaną artystką kinematograficzną **Marją Widal** w roli głównej.

Najstynniejsza gwiazda kinematograficzna ulubienica publiczności

M I A M A Y

W wielkim 6-cie aktowym dramacie życiowym

p. t.

„ZAPÓŹNO“

Teatr „ODEON“ ul. Panny Marji Nr. 27.

Tylko 3 dni!

Program od srody 11 do piątku 13 Grudnia
Wielki program humorystyczny!

Tylko 3 dni!

Już nie chcę być więcej mężczyzną!...

Wykwintna farsa w 4-ach aktach, w wykonaniu artystów wiedeńskich, z uroczą **OSSI OSWALDA** w roli głównej.

W pogoni za narzeczonym

Ucieszna farsa w 3-ach aktach z przewybornym komikiem **Arnoldem Riekiem** w roli głównej.

KIEROWNIK
technicznej fabryki kapeluszy wełnianych i czapek - produkcja 50 tuzinów dziennie potrzebny zaraz. Pisać i zgłaszać się Główne biuro Księcia Kazimierza Lubomirskiego Kraków Basztowa 10.

DOKTOR
Stefan Purski
przyjmuje codziennie od 9-11 i od 4-6 pp. Panie od 12-2
choroby skórne i weneryczne
Częstochowa ul. Piękna 5.
1-sze piętro. 754-

Zgubiono
kwit lombardu kasy Pożycz. Oszkędn. nr. 89526
2562-

Sprzedam
wóz półtorosny tani w dobrym stanie i 2 powozy Kawią 23 2567-

Potrzeba
zaraz 5,000 rb. albo 10,000 mk. na hypotekę. Wład. Stowarzyszenie właścicieli nieruchomości III Aleja 49.

Pianino,
meble salonowe do sprzedania Fabr. Motte № 21 0414-

Pianino
nowe, słownik frazowski „Larus“ uстроwany kompletny do sprzedania Fabr. Motte 8. 0415-

Maszynę
do pisania używaną w dobrym stanie kupiny wiadomość Hartowska Kościuszki 16 0410-

Zginal
kwit 38789 wydany przez Kasę Zaliczkową S. 6w Garbińskiego. 2528-

Skradziono
kwit lombardu kasy Pożycz. Oszkędn. № 42606 2861-

K O K S.
Uprasza się o zgłoszenie zapotrzebowania na koks odlewniczy dla celów przemysłowych na miesiące styczeń i luty do Wydziału Gospodarczego przy Starostwie Częstochowskim.
Równocześnie z przesyłaniem zamówień należy dołączyć kwit na wpłacone do Oddziału Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej w Częstochowie na rachunek Państwowej Centrali Węglowej w Warszawie Jasna № 8, tytułem kaucji: 90 Mk za tonnę.
Inspektor Objazdowy Państwowej Centrali Węglowej 0412- Inż. Kwicziński.
LABORATORIUM dla PRZEMYSŁU i HANDLU Stow. Kupców Polaków w Warszawie oddział w Częstochowie (Centralna 5 i p.) przyjmuje przedmioty do analizy codziennie od godz. 3-ej do 8-ej p.p. 206-

DOKTOR MEDYCYNY
Edwin Petrykat
b. lekarz kliniki Prof. LESSERA
Choroby skórne, weneryczne i moczopłotowe przyjmuje od 10-1 rano i od 3-6 godz. wiecz. W niedzielę i święta od 10-12 godz.
Częstochowa ul. Dojazd 11.

Dr. J. Marczewski
CHOROBY OCZU
2-4
Piękna № 19.

Stanisław Rumszewicz
advokat przysięgły
w Częstochowie ul. Piękna 7.
(1. piętro front obok Sądu Pok. II Okr.
Przyjmuje od 2-ej do 5 południu z wyjątkiem niedziel i świąt.

CYTRYNY
zastępuje w zupełności
CITROVIN
Żądać wszędzie.
Dierusz w Częstochowie chrześcijański skład kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pianina nasyżony do szejla i t. p. po cenach amarkowanych, oraz pułca ciekawie umebłowanie, rypialni, stółwob, i t. p. ul. Panny Marji Nr. 50. 416-

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Oddito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego“